

Zabavne stvari.

Popotne črtice.

Spisuje političen sitnež.

(Dalje.)

Če bi jaz bil plemenitaž ali vsaj častitelj nemčurskega kranjskega plemstva, bi bil pred to Apfaltrernovo podrtijo v žalost zamislil se. In skoro se me je kaj takega hotelo lotiti, kajti moj gospod tovariš me dregne pod rebra z opombo:

„Pojdi no, pojdi! Pred kakim krasnim poslopjem se tako zamaknjeno stoji, ne pa pred takimi bodočimi razvalinami. Ali še nisi nikdar kaj grdega videl?“

Prav ima moj prijatelj, pustiva ta spominek nekdanjega robstva naroda našega in stopiva rajše v favovž, kamor sva se namenila. Ali kaj! Pri besedi „favovž“ si skoro vsak misli lepo, prostorno, če ne uže krasno poslopje. To pa je čisto priprosta kmetiška hiša, ki vsa po starini diši, česar gospod župnik — se ve da — ni kriv. Vendar je še dosti lepša od bar. Apfaltrernovega grada, vsaj čednejša je videti in ne tako zapuščena. Pred pragom se na solncu greje cela čeda malih lovskih kužekov, vsi kakor krajcarji si podobni in kar za igračo; to je znamenje, da je lovec v hiši. Gospoda župnika jaz nisem poznal, zato sem bil tem bolj iznenaden, ko se mi je pokazal jako izvedenega moža; na mizi njegovi je bilo tudi raznih časnikov, kakor v marsikateri čitalnici ne. Kratko — brž se mi je prikupil uže postarani gospod, ki je dober lovec in tako krepak, da mu let ne boš poznal. Jaz sem bil prav vesel, da je podal se vabilu mojega spremljevalca in napotil se z nama nazaj v Motnik, kjer je bila gosp. Janezova „Marta“ uže napravila nam okusno kosilo. Le prenašlo so nam pretekle ure ob živahnem razgovarjanji in kaj nerada sva pustila gospoda špitališkega župnika domú, ko je moral iti obiskat bolnika. Prej mi ni bil znan, a zdaj, ko sem ga spoznal, sem tega prav vesel.

V pogovoru sem zvedel marsikaj, med drugim tudi to, da so se zadnji čas po teh gorah in gozdih prikazali volkovi in uže več ovac raztrgali; bil je na-nje tudi uže večkrat lov, a mrcina se je ogibala lovskih ceví, da ji niso mogle do kože. No, jaz se bojim volkov, pa le dvojenogatih, štirinogatih ne, ker sem videl zadnje uže večkrat žive in mrtve, pa si nismo nič hudega storili drug drugemu, čeravno sem bil svoje dni tudi jaz nekak kos lovca, kateremu pa puška ni vselej dobro nesla; na Krasu, kjer sem se ž njo postavljaj in razno divjaščino strašil, si še zdaj pripovedujejo, da mi je na lovu, ko sem stal na „štantu“, zvita lisica vzmaknila iz žepa zadej kos pečene piške, katerega sem seboj vzela z doma — zá se, ne za lisico, in da moja nabita dvocevka ni vedela nič za to predrzno tatvino; pravijo celó, da tista lisica še zdaj živi, čeravno je tega uže ravno 17 let. To pa sem le opomnil zato, da dokažem, zakaj se jaz štirinogate zverine ne bojim in tudi ona mene ne, če imam puško v rokah ali ne; se uže dobro poznamo.

Dosti tega. Moje popotne noge so jele nemirne postajati, podplati me srbeti in tako je moj gosp. Janez, ki me je hotel spremiti vsaj do Vranskega, bil uže prej naprosil špitališkega gospoda, da nama pošlje voz. Proti večeru voz pridrdra in hajd ná nj! Jaz bi bil šel skoro rajši peš, pa nič ne dé, sprememba je tudi na poti prijetna.

Od Motnika do štajarske meje ni daleč, cesta po vsem podobna oni proti Špitaliču. Ob desni šumlja po-

tok, na obeh straneh pa so hribi, na kranjski strani obraščeni, na štajarski zeleni, večidel njive in pašniki. Kmalu sva na véliki cesti in brez posebnih dogodjajev tudi na Vranskem.

Ta trg mi je pa znan, brž se mi pred očmi odgrne podoba, kakor sem jo videl pred 20 leti, le prav malo spremenjena. „Vransko“ prihaja najbrž od besede „vran“, to je črn, ker se kot, v katerem leži trg, od Celja prihajajočim res vidi temen, črn, — zavoljo košatih gozdov po gorah. Zakaj so ga pa Nemci krstili „Franz“, mi ne gre v glavo; najbrže je bilo nekdaš še več nemčurskih „Franceljnov“ tam, kakor jih je zdaj.

Najprvo se oglasim jaz na pošti in to s telegramom v Ljubljano, ki ima sporočiti, da me niso motniški volkovi pohrustali, ampak da sem še dobre volje in za daljno potovanje dobro nabrušenih nog. Gospodična, ki tam „na telegraf špila“, moj slovenski telegram pač nekako pisano gleda, vendar pa prešteje besede in tudi sprejme denar zá-nje; kakor sem pozneje izvedel, je telegram tudi še tisti večer v Ljubljano došel — res nekoliko pokvarjen, pa ne toliko, da bi ga dotični ne bil mogel razumeti. To je jasen dokaz, da je slovenski jezik tako trd in dobro izdelan, da se ne dá lahko pomečkati in pokvariti.

Od tod naju konj zapelje, — kam? Pred krčmo, pri Šentakú se pravi. Menda je bila pohlevna žival ravno tako žejna kakor jaz piva željen. Da, pivo, to je kaj zá-me, posebno če ga več dni ne vidim. Motnik utegne biti v vsem drugem izvrsten kraj, ali piva tam ne dobiš, če bi dajal cekin zá nj. Toraj moje želje in žeja. Pa kaj! Ta nesrečni Šentak naju sprejme z veseljem, ali iz njegovih ust pridejo tudi žalostne besede, da nima piva, vsaj danes ga nima. Hm, na, kaj pa zdaj? Tako ponosen trg bo imel vendar kje piva, vsaj zá me, zato pustiva voz in konja tam, pa se napotiva iskat te rumenkaste kapljice. In dobila sva jo, tam uže prav ob koncu, in tudi dobra je bila, nič reči! Vrček je izginil in še eden, čeravno ga nama je natarica najprvo po nemški ponujala; potem pa, ko je zapazila, da imava za ta jezik nekako kosmata ušesa, se je izdala, da je tudi ona, kakor gostilničarica, prej znala slovenski ko nemški, in da to prav za prav še zdaj bolje zna. (Dal. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Koliko plačujejo česki velikoposestniki davka?* — Vsakega ravno sedaj zanimajo volitve českih velikoposestnikov, kjer si stojite nasproti vedno močnejša konservativna in nemško-liberalna stranka.

Da vsi naši kranjski veliki posestniki manj davka plačujejo, kakor en sam česki velikoposestnik, je uže znano. Gotovo bo pa zanimalo čitatelje, v kaki razmeri je gledé direktnega davka konservativni in liberalni element na Českem.

Leta 1880. je plačalo 704 vélikih posestnikov 4 milijone in 836.430 gold. direktnega davka.

Po popravljenem zapisniku dne 10. februarja leta 1882. ima samo 444 velikih posestnikov volilno pravico, kateri 3 milijone in 189.203 gold. direktnega davka plačujejo.

Dopolnilne volitve v državni zbor dné 18. februarja 1882. leta se je udeležilo od 444 volilcev deloma osobno, deloma pa s pooblastili 402, tedaj 90 $\frac{1}{10}$ procentov, ki so zastopali 2 milijona in 514.005 gold. direktnega davka. Kandidat konservativne stranke knez Ferdinand Lobkovic je bil z 215 (53 $\frac{4}{10}$ %) glasovi izvoljen.

Teh 215 volilcev zastopa 1 milijon in 791.749 gld. direktnega davka, nasprotnih 187 glasov, katere je dobil